

Rahvusooper Estonia küsib riigilt miljonit. Aivar Mäe: pole võimalik lõputult kokku hoida

Rahvusooperi juht Aivar Mäe läheb täna riigikogu kultuurikomisjoni ette, et küsida 960 000 eurot erakorralist rahalist toetust.

- NB! PABERKANDJAL ILMUNUD SISU -

Rahvusooperi kui avalik-õigusliku asutuse juhina peab Aivar Mäe oma ülemusele, riigikogule, aru andma korra aastas. Möödunud aastal jäi kohtumine ära, täna aga toimubki Mäe plaanipärane esinemine riigikogu kultuurikomisjonis.

Komisjoni juht **Aadu Must** (Keskerakond) oli juba ette murelik, sest oli kuulnud rahvusooperi suurest rahahädast. Et ta dokumente veel näinud polnud, ei osanud ta seisust täpsemalt midagi kosta. Ka **Helle-Moonika Helme** (EKRE), kes on nii kultuurikomisjoni kui ka rahvusooperi nõukogu liige, oli kuulnud samuti vaid umbmäärast kumu – rahvusooperil on ligi miljon puudu.

Aivar Mäe selgitas Ekspressile, et küsib riigilt ooperimajale 960 000 eurot - nii palju on puudu, et täita rahvusooperi põhikirjalisi eesmäärke, remontida amortiseerunud lavatehnikat ja valgusparki. Rahvusooperi põhivara amortisatsioon on 700 000 eurot. Praegu annab riik ooperimajale aastas 9,3 miljonit eurot toetust, millest teater maksab riigile maksudena tagasi 5,3 miljonit. Palkadeks kulub aastas 10,2 miljonit eurot. Kogu aastaeelarve on 15 miljonit eurot ja rahvusooperil on kohustus teenida ise 40 protsenti eelarvest ehk kuus miljonit eurot. Seega surve omatulule on suur.

„Muusikateater on ressursimahukas kunstivorm. Igal õhtul on etendusega seotud ligi 180 inimest. Me tahame ja suudame pakkuda publikule maailmatasemel ooperi- ja balletietendusi, aga tahame oma artiste hoida. Selleks peame pakkuma neile korralike töötingimusi ja palka,“ ütleb Mäe.

„Küsin ühekordset finantssüsti, mis jääks meie põhieelarvesse. Sellise toetusega saaksime teha ära praegu palju hädavajalikku. Saaksime investeringutena suunata raha oma lavatehnika mehaanilise ja tarkvaralise osa parandamiseks ja kaasajastamiseks, samuti kõigi töötajate töötingimuste parandamiseks. See võimaldaks meil täita ka olulisi põhikirjalisi tegevusi, mida me hetkel vahendite puudumise tõttu täita ei saa – üks olulisematest nende seas on eesti autoritelt uusteoste tellimine,“ selgitab Mäe. Sama palju küsis ta riigilt ka mullu, kuid riik ei andnud lisamiljonit.

ekspress.ee

11.06.2020 14:08

Kirsti Vainküla

8500

Rahvusooper Estonia

Estonia teater

Aivar Mäe

Ballett

Ooper

Muusikal

Vajadus sellise summa järele ei tekkinud üleöö, vaid on kogunenud aastatega. Riik ei kompenseeri kultuuriasutuste hoonete amortisatsiooni, seega on teatrimaja kui riigi vara korrashoidmine Estonia vastutusel. Ilma riigi toetuseta oleks ainuke võimalus lisaraha teenida piletihinna tõstmisega, kui seda Mäe sõnul kindlasti ei saa teha. „Meie kohustus on pakkuda kõigile eestimaalastele muusikaelamusi ja eriti praeguses majanduslikult keerulises olukorras oleks lubamatu piletihinda tõsta.“

Milline tuleb tänavune majandusaasta, pole võimalik veel öelda, kuid mullu jäi teater 270 000 euroga miinusesse. „Inimesed polnud väga energilised teatrisse tulema, kuid esimese poolaasta lõpuks taastasid publikunumbrid tavapäraseks,“ selgitas Mäe.

Suurim mullune kulu oli jaanuarikuine gastroll Moskvasse, kus ühe nädala jooksul anti Suures Teatris viis külalisetendust. Oodatust tagasihoidlikumaks kujunes publiku huvi muusikali „West Side Story“ vastu. Tegemist oli Eestis uudse lähenemisega muusikali esitamisele, sest etendusel oli kaks koosseisu - üks välismaistest, teine Eesti artistidest. Taolisi kunstilisi riske tuleb Mäe sõnul võtta. Muusikali pidi mängitama ka tänavu suvel, kuid need jäävad piirangute tõttu ära.

Kulude kokkuhoiuks koondas Mäe nüüd 37 peamiselt toitlustusega seotud töötajat. Samuti koondatakse kuus orkestranti, kuid Mäe jaoks oli oluline kindlustada, et keegi neist ei jääks sissetulekuta. „Enamus koondatud orkestrantidest on pensioniealised,“ selgitas Mäe.

Koondamised ei puuduta ooperi- ega balletiartiste. Küll aga palgati juurde noor bariton **Tamar Nugis**.

Mäe, kes on rahvusoperit vedanud kümme aastat, peab Estoniat kõige väiksemate honoraride maksjaks Euroopas. „Paraku ei suuda me honoraride osas konkureerida lähiriikidega, sh Läti ja Leeduga. Seal on honorarid ligi kaks korda kõrgemad. Läti ja Leedu ooperimajadel on kohustus juurde teenida 15 protsenti eelarvest ehk nende majanduslikud riskid on oluliselt väiksemad. Kui meie kuus 500 000 eurot kokku ei saa, mõjub see eelarvele laastavalt. Käesoleval aastal oleme aga suletud viis kuud järjest,“ on Mäe murelik.

Mäe sõnul ei saa lõputult kokku hoida - vaest ooperit ei taha keegi näha.

Kui riik ei anna nüüd küsitud summat?

„Anname endast parima antud oludes ja eelarve juures. Meil töötavad pühendunud ja professionaalsed inimesed, aga meil on

vaja materjale, millest lavastusi luua ja meil on vaja maksta palgad. Oleme kümne aasta jooksul vähendanud koosseisu 20 protsendi võrra, enam väiksema töötajate arvuga pole võimalik tegutseda,“ sõnab Mäe.

Lisaks tõstatab Mäe kultuurikomisjonis veel ühe teema – uus maja. 31. augustiks peab nimekiri kultuuriobjektide rahastustetaotlustest koos olema. „Operit ja balleti tuleks esitada selleks otstarbeks ehitatud teatrimajas. Estonia ajalooline hoone on meile armas, kuid nõudmised nendele kunstivormidele on tõusnud. Me tahame olla konkurentsivõimelised ka maailma mastaabis,“ räägib Mäe.

30. augustini jääb Estonia suletuks, kuid juba on näha, et publik igatseb estoonlasi laval näha – viimase kahe nädalaga osteti 5000 piletit.

- PISITEKST -

Estonia ei saa lõputult kokku hoida - vaest operit ei taha keegi näha.

Kulude kokkuhoiuks koondatakse nüüd 37 peamiselt toitlustusega seotud töötajat. Samuti koondatakse kuus orkestranti.